

11.4.2018

Liikenteen ilmastopolitiikan työryhmä

Asettaminen

Liikenne- ja viestintäministeriö on asettanut työryhmän selvittämään ja arvioimaan keinoja, joilla liikenteen kasvihuonekaasupäästöt voidaan pitemmällä aikavälillä poistaa. Työryhmän työ on jatkoa valtioneuvoston keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelmalle vuoteen 2030 (VNS 7/2017 vp) ja siinä esiin nostetulle tavoitteelle, jonka mukaan Suomi on hiilineutraali vuoteen 2045 mennessä.

Toimikausi

12.4.–12.12.2018

Työryhmä antaa väliraportin liikenteen päästöjen poistamiseen johtavista vaihtoehtoisista toimenpidekokonaisuuksista 14.9.2018.

Tausta

Liikenteen päästöt muodostavat noin viidenneksen Suomen kaikista kasvihuonekaasupäästöistä ja noin 40 prosenttia taakanjakosektorin päästöistä. Suomessa valmistui vuosina 2016–2017 kansallinen energia- ja ilmastostrategia sekä keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelma Kaisu. Molemmissa on linjattu tavoitteita ja toimenpiteitä liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi.

Kansallisen energia- ja ilmastostrategian ja Kaisun tavoitteena on vähentää liikenteen päästöjä noin puolella vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoteen 2005. Suurin vähennyspotentiaali on tieliikenteessä, jossa syntyy noin 90 prosenttia kotimaan liikenteen päästöistä.

Toimenpiteitä päästöjen vähentämiseksi on linjattu myös parlamentaarisen liikenneverkko-työryhmän väliraportissa (30.8.2017) ja loppuraportissa (28.2.2018). Parlamentaarinen työryhmä totesi, että liikenteen päästöjen vähentämiseksi tarvitaan laaja keinovalikoima, joka sisältää tukia, veromuutoksia, sääntelyä ja muita keinoja kuten joukkoliikenteen ja liikenteen palveluistumisen edistämistä. Työryhmä korosti, että lisätoimet liikenteen päästöjen vähentämiseksi ovat välttämättömiä.

Pariisin ilmastopimuksen mukaan on tarpeen vähentää päästöjä nopeasti siten, että ihmisen aiheuttamat kasvihuonekaasujen päästöt ja nielut ovat tasapainossa tämän vuosisadan jälkipuoliskolla. Nykyistä ilmastopolitiikkaa vahvistamalla hiilineutraaliuden tavoitteen saavuttaminen voi olla mahdollista vuonna 2045. Ilmastomuutoksen hillitsemiseksi ja päästöjen vähentämiseksi tarvitaan merkittävästi lisää keinoja, jotta liikenteestä tulee hiiletöntä.

Tavoitteet

Tavoitteena on kartoittaa yhteiskunnallisen päätöksenteon pohjaksi keinot, joilla kotimaan liikenne voidaan muuttaa nollapäästöiseksi vuoteen 2045 mennessä. Samalla tarkastellaan, onko päästöttömyyteen mahdollista päästä jo nopeammin. Näitä tavoitteita varten esitetään toimenpiteet sekä vaikutusarviot. Lisäksi keskeistä on tarkastella päästövähennysten tuomaa taloudellista kasvupotentiaalia.

Liikenneverkon rahoitusta pohtinut parlamentaarinen työryhmä on esittänyt, että jatkossa liikenneverkkoa kunnossapidettäisiin ja kehitettäisiin parlamentaarisesti valmistellun 12-vuotisen valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman mukaisesti. Liikenteen ilmastopolitiikan työryhmän tulokset on mahdollista ottaa huomioon liikennejärjestelmäsuunnitelman valmistelussa.

Työryhmän tavoitteena on lisäksi lisätä keskustelua ja edistää yhteisen näkemyksen muodostamista liikenteen ilmastopolitiikan tavoitteista ja erilaisista keinoista, minkä vuoksi työn etenemisestä viestitään avoimesti, aktiivisesti ja vuorovaikutteisesti.

Tehtävät

Työn yhteydessä on arvioitava muun muassa:

- 1) Muissa maissa käytettyjä keinoja päästövähennysten aikaansaamiseksi
- 2) Liikennevälineiden teknologista kehitystä
- 3) Biopolttoaineiden roolia vuonna 2030 ja sen jälkeen
- 4) Kuluttajakäyttäytymisen muutosta
- 5) Yhdyskunta- ja aluerakenteen sekä liikennesuoritteiden kehittymistä
- 6) Vaikutuksia, joita olisi liikenteen ottamisella päästökaupan piiriin
- 7) Ehdotettujen toimien taloudelliset ja alueelliset vaikutukset sekä vaikutukset julkiseen talouteen, kasvupotentiaaliin ja eri väestöryhmien asemaan.

Organisointi

Puheenjohtaja ja jäsenet:

Liikenne- ja viestintäministeriö

puheenjohtaja Juhapekka Ristola, osastopäällikkö, ylijohtaja
varapuheenjohtaja Sabina Lindström, johtaja, liikenneneuvos
jäsen Susanna Niinivaara, yksikön johtaja, viestintäjohtaja

Ympäristöministeriö

jäsen Magnus Cederlöf, ympäristöneuvos
varajäsen Petteri Katajisto, ympäristöneuvos

Valtiovarainministeriö

jäsen Ilari Valjus, erityisasiantuntija

Työ- ja elinkeinoministeriö

jäsen Petteri Kuuva, teollisuusneuvos
varajäsen Timo Ritonummi, teollisuusneuvos

Ilmatieteen laitos

jäsen Juhani Damski, pääjohtaja

Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi

jäsen Mia Nykopp, pääjohtaja

Liikennevirasto

jäsen Mirja Noukka, toimialajohtaja
varajäsen Arto Hovi, yksikön päällikkö

Viestintävirasto

jäsen Jarno Ilme, johtaja

Helsingin seudun liikenne

jäsen Sini Puntanen, osastonjohtaja
varajäsen Aarno Kononen, ryhmäpäällikkö

Sitra

jäsen Mari Pantsar, johtaja
varajäsen Oras Tynkkynen, vanhempi neuvonantaja

ITS Finland
jäsen Karri Salminen, hallituksen puheenjohtaja (ITS Finland), johtaja (CGI)
varajäsen Marko Forsblom, toiminnanjohtaja

Helsingin yliopisto
jäsen Markku Ollikainen, professori

Tampereen teknillinen yliopisto
jäsen Heikki Liimatainen, assistant professor
varajäsen Riku Viri, tutkija

Neste Oyj
jäsen Seppo Loikkanen, Head of Environmental and Energy Policy

Gasum Oy
jäsen Matti Oksanen, johtaja

Fortum Oyj
jäsen Tero Era, Country Manager Finland (Fortum Charge & Drive)

Teknologiateollisuus
jäsen Heikki Karsimus, johtava asiantuntija
varajäsen Matti Rae, toimialaryhmän puheenjohtaja (Teknologiateollisuus), uuden teknologian johtaja (Ensto Oy)

Sihteeristö:

Liikenne- ja viestintäministeriö
Johanna Särkijärvi, neuvotteleva virkamies
Saara Jääskeläinen, liikenneneuvos

Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi
Katja Lohko-Soner, johtava asiantuntija

Työryhmä voi asettaa alatyöryhmiä ja käyttää asiantuntijoita. Työryhmä kuulee työnsä aikana työn kannalta keskeisiä sidosryhmiä.

Kustannukset ja rahoitus

Työ tehdään virkatyönä, eikä työryhmän työstä makseta erillistä palkkiota.

Anne Berner
Liikenne- ja viestintäministeri

Harri Pursiainen
Kansliapäällikkö

Liitteet

-

Jakelu

Työryhmän jäsenet
Kirjaamo

Tiedoksi

LVM:n osastot ja yksiköt
Hallinnonalan virastot

82434 0.8

